

Katrineholms-Kuriren
Fredagen den 9 september 1955

Filip Andersson i Torsborg drar en låt på magdeburger-spelet för uppmärksamt lyssnande makan Elin ute i trädgården vid deras idylliska lilla ställe.

Ljusa minnens guldbrylllopsdag för strävsamt par i Bieidyll

Många år av slit, umbäranden och fattigdom har inte knäckt humöret på makarna Filip och Elin Andersson, 71 respektive 76 år gamla, Torsborg, Bie, som i dag firar guldbrylllop. De är så glada och nöjda, både med gångna år och nutiden, och "de blir mer och mer danna med varann" för vart år som går. Det grå är om ej glömt ändå gömt; kvar är minnet av glada ungdomslekar på någon loge, då Filip själv stod för handklaverslåten, eller från den gången, då baron på Ökna bjöd på punsch och maggördelcigarrer i trädgården som belöning för hr Anderssons och hans kamrats vackra spel.

Det var kl. 3 i dag för femtio år sedan som de båda traskade ända från Ökna till Bie, där de fick skjuts till pastor Damberg i Oxångstorp, som var vigselför rättare. Tillbaka åkte de också häst till brudens hem i Julita, där det dagen till ära skrapats ihop både mat och kaffe. Annars var det knalt med både det ena och det andra i båda makarnas föräldrahem.

Förskinn fördrängs värdighet

Hr Andersson är född vid Båresta i Floda, en utgård till Abotnäs, där fadern var statare. Sju syskon fanns det i familjen, som till en början bara hade ett enda rum att bo i. Men då var inte barnskaran så stor. Filip Andersson var sex år gammal, då man flyttade till Ökna, där pappan blev fördräng och därmed fick litet bättre betalt. Som tecken på denna sin värdighet bar han förskinn. Varje år fick han en gödkalvhud att göra förskinn

av, men eftersom han inte slet ut ett sådant per år, svärtades skinnet ofta svart och användes att sy skor av till barnen. Det var en skomakare vid Säbylund i Floda som for omkring i socknen och utförde sådana arbeten.

Ett gammalt kontrakt

Elva år gammal var hr Andersson med om att ta upp säd, och varannan dag gick han i skolan, varannan i dagsverket. Han arbetade också i trädgården vid Ökna och fick år 1904 anställning vid gården. Efter giftermålet gjordes ett kontrakt upp, vari han som kördräng vid Ökna fick en kontant årslön av 170 kr. plus städja 5 kr. Därutöver fick familjen 150 kg. vete, 800 kg. råg, 150 kg. korn, 80 kg. ärtor, 5,24 hl. potatis, 26 kg. ull, 20 liter salt, 1,3 kg. ull, två liter oskummad och två och en halv liter skummad mjölk dagligen, läder till stövlar och potatisland för en tunnas utsäde. Hustrun fick förbinda sig att mjölka vid behov, då ordinarie mjölkaren var sjuk. År 1910 slutade hr Andersson denna anställning med utmärkta betyg och började arbeta i Bie hos en lantbrukare. Vid lantbruket i gamla ålderdomshemmet i Bie var hr Andersson anställd i 28 år, tills det upphörde. För den tjänsten fick han en gratifikation av verkligt förnämligt slag, nämligen hela 3,000 kr. Efter en tid vid Söräng köpte han Torsborg, som hans morfar byggt, flyttade dit och arbetade vid Träförädlingen i Katrineholm, där han också uppmuntrades med en hundralapp i premie. Sedan några år tillbaka har han slutat sin anställning även där.

En trotjänare vid Fogelstad

Fru Andersson är född vid Fogelstad i Julita, där hennes far arbetade under hela sitt liv. Elva år var han då han började, över 70 då han slutade, varpå han 82 år gammal dog vid Fogelstad. Det var en verklig trotjänare. Också fru Andersson fick i unga år vara med ute i arbetet på åkrarna och som skolflicka gallra rovor för 25 öre om dagen. De pengarna kom väl till pass i det fattiga hemmet (— vi var nog ännu fattigare än hemma hos dina föräldrar för Ni hade ju kovid Ökna, säger hon till maken) där fem syskon växte upp. Fick man en ettöring att gå till Åsköping och handla karameller för, var man överlycklig, säger hon.

Vid 15 års ålder flyttade Elin till Floda och hade bl. a. anställning vid gästgivaregården i Bie, där det var stor rush med två flickor anställda. Det var mest provvryttare som frekventerade gästgivaregården.

Ingen klasskillnad

Det fanns aldrig några pengar förr, om man skulle ut och roa sig, konstaterar de båda. Men det var så hjärtans skojigt ändå. Klasskillnad mellan bondungdomarna och herrgårdarnas ungdom existerade inte, och fick spelmannen en 2- eller 5-öring på logdansen var han glad. Hr Andersson själv har slitit ut många magdeburgerspel vid olika tillfällen, och nu har han ett nästan nytt sådant igen, även om det sällan blir av att dra en låt numera. Tre fioler finns också på en vägg.

Hr Andersson var flitigt anlitad som spelman, och en middsommarafon på dansbanan i Bie "bälgade" han ihop till hela 40 kr. i kopparpengar. Det var ju en jättesumma för några timmar, eftersom hela hans årslön var 150 kr.! Låg det någon vit slant bland spelmanspengarna, så härledde den från någon som var full, säger hr Andersson.

I tjänarnas matrum på Ökna brukade det vara dans ibland. En gång, då baron hade främmande, satt hr Andersson och en kamrat ute på backen och spelade fiol och dragspel. Detta hördes till slottet, varifrån en betjänt sändes ner till musikanterna med en flaska punsch och en låda stora maggördelcigarrer. Samtidigt fick spelmännen order att gå upp i trädgården, där de fortsatte musicerandet till herrskapets stora förnöjelse. Slutligen tog baronen ut en grammofon på balkongen och lät musikanterna vila. Av all

uppståndelse kom det många av gårdsfolket till trädgården, och det bars ut ytterligare punsch och cigarrer till skaran. Så det har inte bara varit slit och arbete under de gångna åren. Den roligaste tiden var nog vid Ökna, fastslår de båda.

Väggbonadsidyll vid Torsborg

Torsborg är en verklig idyll, skyddad av skog på alla sidor. Både ute och inne är det så pyntat och fint, att man nästan tror sig förflyttad till modellstugan för en kolorerad sommarbonad. Blommorna prunkar, bina surrar, hönsen sprätter i trädgårdslanden och allt andas stillhet och söndagsfrid. Men det är bara skenbart. Under dessa år har hr Andersson och hans son lagt ner ett mycket omfattande arbete på att bygga om, plantera och för-

bättra, samtidigt som mor själv sköter om husstället. De båda är ett verkligt praktpar i idyllisk miljö glada, björtnärligt förnöjda, trots möder i us mångfald, prötoypen för hur ett par gamle makar kan vara efter 50 års sammanlevnad. Det har inte varit ett "förlig" i den familjen, det har istället varit den sammanvätsade arbetsvetan, som nu skymmer mot björnsål med åvordna tejs skimmer över de ljusa minnens guldbrylllopsdag. Arr. P.